

Sprijinirea
sectorului
cultural din UE în
cursul pandemiei
de COVID-19

2

CULTURA

Expoziții
virtuale ale
muzeelor
românești
în luna mai

4

20 de ani de la
(re)înființarea
Casei Corpului
Didactic Ilfov

6

condeie Ilfovene

Nr. 33 | iunie 2020 | Publicație de cultură

Centenarul Tratatului de la Trianon

(pagina 3)

(pagina 11)

Țigănești - Piscu - Țigănești:
600 de ani de istorie

Remember: Proiectul cultural „Elevi din Ilfov pentru Patrimoniul Cultural”, organizat de CJCPCT Ilfov

(pagina 5)

 Cristina ANGHELUȚĂ, Timpromanesc.ro

Sprijinirea sectorului cultural din UE în cursul pandemiei de COVID-19

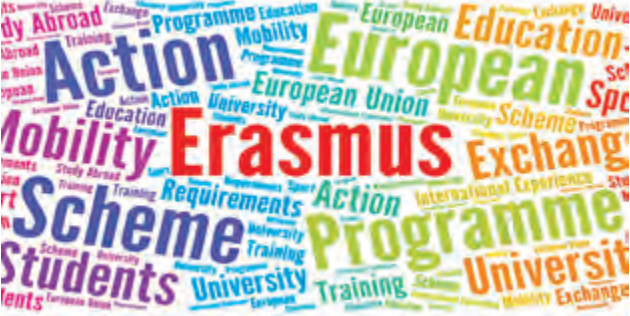
Sectorul cultural este afectat de măsurile de limitare a mișcării persoanelor introduse în Uniunea Europeană (UE) pentru a ține sub control răspândirea coronavirusului. Într-o rezoluție votată recent, deputații în Parlamentul European au subliniat caracterul special al sectorului creativ și dificultățile cu care se confruntă artiștii și i-au solicitat Uniunii Europene să ofere sprijin. Pandemia a afectat toți cetățenii și numeroase sectoare economice se află într-o situație dificilă, dar sectorul cultural se numără printre sectoarele cel mai grav afectate. Artiștii nu-și mai pot câștiga existența, deoarece în toată Europa spectacolele au fost anulate, festivalurile, conferințele și expozițiile au fost amânate, cinematografele, teatrele și muzeele au fost închise, iar producțiile de film și de televiziune au fost întrerupte. Numeroase state membre au introdus măsuri specifice pentru a-i ajuta pe lucrătorii din sectorul cultural, iar în cursul unei reuniuni din 8 aprilie 2020 miniștrii culturii din UE au discutat despre măsurile de sprijin destinate sectorului cultural și creativ în timpul crizei generate de pandemia de coronavirus. UE intensifică acțiunile de protecție a locurilor de muncă, dar caracterul specific al sectorului cultural, care include mulți artiști individuali, întreprinderi mici și fundații caritabile, face ca mulți potențiali beneficiari să întâmpine dificultăți în a se califica pentru ajutor. De aceea, Comisia pentru cultură a Parlamentului dorește ca UE să instituie un sprijin specific pentru a ajuta acest sector să supraviețuiască crizei. Într-o scrisoare adresată comisarului pentru piața internă Thierry Breton și comisarului pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret Mariya Gabriel, deputații au sugerat protejarea artiștilor care s-ar putea să nu se califice pentru schemele naționale de ajutor prin intermediul programului Europa creativă, asigurarea faptului că fondurile UE ajung la sectorul în cauză prin creșterea finanțării pentru Europa creativă și crearea unui instrument financiar ad hoc în cadrul

Fondului European de Investiții pentru a canaliza finanțare către acest sector. La nivelul UE ar trebui luate mai multe măsuri pentru a oferi un sprijin specific lucrătorilor din sectorul cultural până când situația va reveni la normal, a afirmat președintele Comisiei pentru cultură a PE, Sabine Verheyen (PPE, DE).

Creatives Unite

Comisia Europeană a lansat, la 5 mai 2020. o platformă dedicată, Creatives Unite, pentru a ajuta artiștii, artiștii interpreți și alți lucrători din sectoarele culturale și creative să împărtășească mai ușor informațiile și măsurile potențiale pentru gestionarea crizei generate de epidemia de coronavirus, informează instituția de la Bruxelles. „Coronavirusul are un impact economic devastator asupra sectoarelor culturale și creative. Această platformă online va oferi un forum pentru sectoarele culturale și creative pentru a împărtăși idei și inițiative și co-crea soluții datorită creativității lor ca răspuns la criză. O platformă a sectorului, pentru sector“, a declarat **Mariya Gabriel, comisarul european pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret.** Așadar, lansarea platformei survine după conferința video a miniștrilor culturii din 8 aprilie, în cadrul căreia comisarul Gabriel a anunțat inițiativa. Creative FLIP, un proiect pilot al Parlamentului European implementat de Comisia Europeană, condus de Institutul Goethe în cooperare cu Rețeaua Europeană de Hub-uri și alți parteneri, va ajuta la derularea și organizarea platformei. Platforma oferă un spațiu comun pentru toți cei care caută informații despre inițiativele din sectorul cultural și creativ care răspund la criza coronavirusului. În plus, oferă acces într-un spațiu unic la multitudinea de resurse existente și la numeroase rețele și organizații relevante. De asemenea, oferă un spațiu organizat pentru co-crearea și încărcarea contribuțiilor pentru găsirea de soluții comune. ■

Impactul Covid-19 asupra programului Erasmus și Corpului european de solidaritate

Cum i-a afectat pandemia pe cei 170.000 de tineri implicați în Erasmus+ sau în Corpul european de solidaritate? Cum poate UE să contribuie? Educația a fost grav afectată de criza Covid-19. Închiderea universităților și restricțiile de călătorie înseamnă că participanții la programe de mobilitate transfrontalieră, cum ar fi schimbul de studenți Erasmus+ și Corpul european de solidaritate, se confruntă cu provocări. În prezent, 165 000 de tineri din întreaga Europă se află în schimburi Erasmus și alți 5000 sunt implicați în proiecte de voluntariat. 25% dintre schimburile de studenți au fost anulate din cauza Covid-19, 37,5% dintre studenți au avut cel puțin o

problemă majoră legată de schimbul lor (de exemplu: nu s-au putut întoarce acasă, au avut probleme cu cazarea), jumătate din studenții al căror program a continuat au trecut la cursuri online, iar 34 % au trecut la oferte parțial online sau la cursuri amânate parțial potrivit Rețelei studenților Erasmus. Pentru a reduce cât mai mult impactul negativ asupra tinerilor care fac voluntariat sau participă la programul Erasmus+, Comisia Europeană a declarat că va face programele cât mai flexibile, în măsura posibilităților legale. Aceasta a recomandat agențiilor naționale responsabile cu gestionarea burselor de studiu să invoce „forța majoră“, care le-ar permite să ia în considerare

posibilitatea de a aproba costuri suplimentare până la o valoare maximă a grantului, și să amâne activitățile planificate pentru o perioadă de 12 luni. Comisia pentru cultură și educație a Parlamentului a solicitat Comisiei să facă tot posibilul pentru a oferi sprijin și informații clare și pentru a le oferi siguranță participanților.

Despre Erasmus
Erasmus a început ca program de schimb de studenți în 1987, dar începând din 2014 oferă oportunități pentru cadre didactice, stagiați și voluntari de toate vârstele. În prezent acoperă 33 de țări (toate cele 27 de state membre ale UE, plus Regatul Unit, Turcia, Macedonia de Nord, Norvegia, Islanda și Liechtenstein) și este deschis țărilor partenere din întreaga lume. În ultimii 30 de ani, peste 9 milioane de persoane au participat la programul Erasmus+ și aproape 800 000 de persoane au beneficiat de program doar în 2017. ■

POEZIE

Bradul de la fereastra mea

Îl vedeam bătut de ploii de toamnă
Ori de lumină multă,
Îl priveam cu nesaț
Cum se-nălța, semn mare de-ntrebare,
Spre geamul casei mele-abia născute
Timidă, dar nerăbdătoare.

Încet-încet,
Se ridica pe ramuri, spre fereastră.
Nu știu cine i-a pus rădăcinile în pământ
Lângă odaia mea,
L-am rugat doar atât: să crească drept,
Până la cerul din privirile mele;
Ziua îi număram conurile,
Noaptea îi număram stelele...

Într-o zi, s-a dus
Dincolo de acoperișul casei,

 Ioan GHEORGHISOR

Dincolo de ruga mea din priviri ,
Dincolo de norii albindu-se-n zare,
Dincolo de păsările mici,
Până la vulturi, undeva, sub soare...

S-a înșelat bradul de la fereastră,
El nu trebuia
Să crească mai înalt decât viața mea,
Făcusem un pariu cu el
Când era mic; a uitat,
L-a pierdut.

Nu-mi rămâne decât să urc până la ceruri
Ramură cu ramură, vis după vis,
Ca să-mi plătească datoria.
Mă voi mulțumi și cu câteva anotimpuri,
Poate verzi, poate doar amărui,
Ivite din cetina lui...

Webinar - Editura Didactică și Pedagogică, dedicat cadrelor didactice „Folosește manualele 3D și instrumentele interactive pentru a susține lecții la distanță“

Editura Didactică și Pedagogică, EduMagic și Mozaik Education, cu sprijinul Ministerului Educației și Cercetării, au invitat cadrele didactice să participe la evenimentul-premieră națională „Folosește manualele 3D și instrumentele interactive pentru a susține lecții la distanță“, care a avut loc la 26 mai. Obiectivul l-a reprezentat furnizarea de conținut educațional și oferirea unui training tuturor cadrelor didactice din România care își doresc să își perfecționeze modul de predare, prin tehnologii ușor de folosit și foarte atractive pentru elevi. Cadrele didactice au putut participa de oriunde, din

 Cristina ANGHELUȚĂ

fața laptopurilor, calculatoarelor sau telefoanelor întrucât cursul a fost în format WEBINAR, fiind transmis online. Pentru prima dată în România au fost prezentate modalități simple prin intermediul cărora cadrele didactice pot utiliza gratuit conținutul educațional al manualelor Editurii Didactice și Pedagogice, în format digital, utilizând platforma de creare a lecțiilor digitale-interactive, mozaBook. Astfel, cadrele didactice beneficiază atât de conținutul cu care sunt obișnuiți, precum și de accesul la peste 1.200 de animații 3D în premieră în România, sute de videoclipuri educaționale, instrumente și jocuri educaționale în limba română. Surpriza cea mai mare vine chiar din faptul că pot personaliza complet manualele Editurii Didactice și Pedagogice cu resursele spectaculoase din mozaBook, dar și cu propriile resurse. Proiectul este o premieră pe piața educațională românească. Pentru prima dată, elevii și cadrele didactice pot beneficia de manuale 3D, care schimbă în mod revoluționar procesul de predare-învățare-evaluare. Astfel, prin manualele Editurii Didactice și Pedagogice, integrate în platforma mozaBook profesorii, elevii și părinții pot avea acces gratuit la resurse educaționale spectaculoase. ■

Director al Centrului Județean
pentru Conservarea și Promovarea
Culturii Tradiționale Ilfov
Alexandrina NIȚĂ

Condeie ILFOVENE

Editor:
Centrul Român pentru Inițiativă Socială

Editor coordonator:
Cătălin DRAGOMIR

Redactor sef:
George V. GRIGORE

Redactori:
**Cristina ANGHELUȚĂ, Anica POPA,
Iulia GEORGESCU, Marius Florin VĂDUVA,
Alexandru LEOLEA, Livia Andreea NIȚĂ**

Foto:
George V. GRIGORE

DTP:
Dan DULGHERU

tipar - www.tipografia3m.ro

Tel. **0371.084.001**;
e-mail: condeieilfovne@gmail.com
ISSN 2601 - 0984; ISSN-L 2601 - 0984
Publicație distribuită gratuit

Centenarul Tratatului de la Trianon

Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), în parteneriat cu Arhivele Naționale ale României și Institutul Cultural Român, anunță, în premieră, o expoziție și, totodată, un proiect online, „Trianon 100. România la Conferința de Pace de la Paris”.

Expoziția este disponibilă online începând de joi, 4 iunie 2020, pe pagina www.mnir.ro și pe pagina www.mvu.ro, în cadrul secțiunii Trianon 100. Proiectul îmbină textul cu fotografia și cu documentul scris, făcând legătura între documentul de epocă, puțin accesibil publicului larg, și interpretarea istorică contemporană, fiind gândit pentru a fi disponibil non-stop publicului larg din România, dar și din diaspora. *Expoziția Trianon 100. România la Conferința de Pace de la Paris* este un proiect complex, care cuprinde sute de documente și fotografii de epocă, rod al cercetării în cadrul Arhivelor Diplomatice ale Ministerului Afacerilor Externe și al unui parteneriat cu Arhivele Naționale ale României. Proiectul online *Trianon 100* este structurat în două mari capitole: *Conferința de Pace de la Paris (1919-1920)* și *Tratatul de Pace cu Ungaria, Trianon, 4 iunie 1920*, fiecare dintre acestea cu secțiuni distincte. Primul dintre ele cuprinde deschiderea conferinței, delegația României la Conferința de Pace de la Paris, acțiunile acesteia, semnarea tratatelor de pace (cu Germania – Versailles, 28 iunie 1919; cu Austria – Saint Germain en Laye, 10 septembrie 1919; cu Bulgaria – Neuilly sur Seine, 27 noiembrie 1919, ultimele

două fiind semnate de către România la 9 decembrie 1919, alături de Tratatul Minorităților) și activitatea diplomatică a reginei Maria la Paris și Londra în perioada martie-aprilie 1919.

Cel de-al doilea capitol urmărește pașii făcuți de România de la Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului și până la semnarea Tratatului de Pace cu Ungaria, act care reprezintă, în fapt, recunoașterea internațională a Unirii, trecând prin campania din Ungaria din 1919 (parte a drumului României spre pacea cu Ungaria), negocierea și semnarea tratatului la Trianon, la 4 iunie 1920, și modul în care acesta a fost aplicat, prin trasarea celor 448 de km de frontieră dintre cele două state.

Fotografii ale personalităților ce au făcut parte din spectacolul diplomației mondiale din anii 1919 și 1920, acte oficiale, corespondență inedită, memorii depuse de către liderii români la Paris, hărți etnografice ale României de la începutul secolului al XX-lea, dar și cele realizate pentru Conferința de Pace de la Paris, documente importante ale istoriei României vor fi disponibile online, alături de analize istorice, în încercarea de a realiza o prezentare istorică obiectivă și documentată a Conferinței de Pace de la Paris și a negocierii și semnării Tratatelor de Pace. Tratatul de la Trianon a fost semnat între Puterile Aliate învingătoare în Primul Război Mondial și Ungaria, în calitate de stat succesor al Imperiului Austro-Ungar, un stat învins.

Prevederile Tratatului au vizat stabilirea frontierelor noului stat Ungaria, cu vecinii săi: Austria, Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor (viitorul stat Iugoslavia), Regatul României și Cehoslovacia. Tratatul de la Trianon s-a înscris în seria documentelor internaționale încheiate la finalul Primului Război Mondial, fiind unul dintre tratatele de pace semnate de puterile Antantei și Germania (Versailles, 28 iunie 1919), Austria (Saint-Germain-en-Laye, 10 septembrie 1919), Bulgaria (Neuilly, 27 noiembrie 1919) și Turcia (Sèvres, semnat la 10 august 1920, înlocuit cu Tratatul de la Lausanne din 24 iulie 1923). Tratatul de la Trianon este structurat în 4 părți, prima parte incluzând Pactul Ligii Națiunilor (conținut comun pentru toate tratatele de pace încheiate după Primul Război Mondial). Partea a doua definește frontierele Ungariei cu statele vecine – în principiu, actualele sale frontiere. Sunt consfințite includerea teritoriului Croației-Sloveniei (partea de nord a Republicii Croația) și Voivodinei (inclusiv treimea de vest a

Banatului) în cadrul Regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor, a Slovaciei și Ruteniei (astăzi în Ucraina) în cadrul Cehoslovaciei, al Transilvaniei și părții răsăritene a Banatului în cadrul României și a Burgenlandului în cadrul Republicii Austriei. Partea a treia, intitulată „Clauze politice pentru Europa”, reglementează cadrul bilateral al relațiilor dintre Ungaria și statele vecine, recunoașterea unor prevederi legate de anumite state din Europa (Belgia, Luxemburg etc.), dispoziții referitoare la cetățenie, protecția minorităților naționale. Partea a patra, intitulată „Interesele Ungariei în afara Europei”, include prevederi referitoare la renunțarea de către Ungaria la tratatele încheiate de către Dubla Monarhie cu Maroc, Egipt, Siam (actualul stat al Thailandeii) și China. Un rol important în trasarea granițelor României la Conferința de Pace l-a avut Emmanuel de Martonne, un savant francez de la Universitatea Sorbona, care realizase în tinerețe o teză de doctorat privind distribuția

geografică a populației din Regatul României. El a reușit să impună, în cadrul dezbaterilor Conferinței, principiul viabilității frontierelor. Acest principiu recomanda ca noile granițe să nu țină seama doar de configurația etnică, ci și de relief, precum și de infrastructura teritorială. Temeinicia muncii lui Emmanuel de Martonne este dovedită de faptul că, la un secol după Tratatul de la Trianon, frontierele dintre România, Ungaria și Serbia sunt păstrate așa cum le-a desenat el. Tratatul a fost semnat la 4 iunie 1920, în Palatul Marele Trianon de la Versailles. Oficialitățile care au semnat acest act istoric reprezentau Franța, Marea Britanie, Italia, Statele Unite, Japonia, România, Regatul Sârbilor, Croația și Slovenia, Cehoslovacia și alte nouă state, printre care și Ungaria, reprezentată de Ágost Benárd și Alfréd Drasche-Lázár. Din partea României, Tratatul a fost semnat de dr. Ion Cantacuzino, ministru de stat și Nicolae Titulescu, ministru de Finanțe și prim delegat la Conferința de Pace. Tratatul a fost ratificat de Marea Britanie în mai 1921 și de Franța în iunie 1921. Cu ocazia dezbaterilor referitoare la ratificarea din partea Franței, Aristide Briand a afirmat: „Franța nu va interveni niciodată împreună cu guvernele aliata și prietene pentru a dăuna dreptului României la suveranitatea națională, oricât de puțin”. În România, Tratatul a fost ratificat la 17, respectiv 20 august 1920 de Senat și Camera Deputaților, fiind sancționat la 30 august 1920 de Regele Ferdinand I. ■

Foto: Arhivele Diplomatice ale M.A.E., TVR.ro, Wikipedia, M.N.I.R.

Timpromanesc.ro

Expoziții virtuale ale muzeelor românești în luna mai

Universul maestrului Nicolae Tonitza, într-o expoziție virtuală dedicată celor 80 de ani de la trecerea în neființă a pictorului. Lucrările prezentate au fost atent selecționate din Patrimoniul Pinacotecii București, cuprinzând diverse etape de creație ale artistului. Redescoperim unele dintre cele mai frumoase portrete de copii și de femei, precum și peisaje și naturi statice, realizate de Nicoale Tonitza (**Organizator:** Muzeul Municipiului București). Expoziția online „O lume la răscruce sau libertatea ca respon-

sabilitate. Regina Maria a României pe frontul Marelui Război“ extinde noțiunea de responsabilitate socială prin prezentarea unor modele istorice. 30 de fotografii cu Regina

Sursa: Artmark

Maria a României care a ales să-și sprijine poporul în anii grei ai Marelui Război, înțelegând că libertatea și idealurile naționale nu pot fi câștigate decât printr-o atitudine responsabilă și de sprijinire cu toate forțele a efortului întregii națiuni (**Organizator:** Muzeul Național Cotroceni). Important spațiu de păstrare, valorificare și cercetare a creației plastice românești, Muzeul Național de Artă din Constanța a deschis o expoziție virtuală prin intermediul căreia pot fi admirate opere ale marilor artiști, chiar din casa ta. Expoziția propune o prezentare a unui secol de artă națională, insistând asupra artei de inspirație dobrogeană (**Organizator:** Muzeul Național de Artă Constanța). Muzeul Național al Țăranului Român continuă să rămână alături de vizitatorii săi, online, în această perioadă în care activitățile sale

culturale au fost suspendate, organizând campanii sub titlul „în plină criză ne refugiem în artă“. Artă și tradiție pentru toate gusturile și vârstele (**Organizator:** Muzeul Național al Țăranului Român). Muzeul Cosmic propune, în premieră, o expoziție virtuală de bandă desenată SF românească. Aventuri și descoperiri senzaționale alături de Maeștri ai benzii desenate science-fiction românești din perioada 1960-1989. În fiecare miercuri este

disponibil un nou atelier online care scoate în evidență informații despre patrimoniul important deținut de Muzeul Municipiului București, dar și despre punerea în practică a cunoștințelor despre artă (**Organizator:** Muzeul Municipiului București). ■

Cineclub. Oaze de gând tânăr, nuclee de cultură și creație cinematografică

„Sub lacăte grele“ - consemna criticul de film Căliman Călin, lăsând în jurnalul cineclubului scris: „...După ce, ani la rând, mișcarea cineclubistă a născut valori importante, iată, de trei ani încoace să continue șirul creațiilor de calitate. În acest interval, tradiționalele întâlniri ale cineaștilor neprofesioniști s-au rărit până spre dispariție, multe colective și-au ferecat zestrea tehnică sub lacăte grele, așteptând - ce oare? - zile mai bune, să zicem, pentru ieșire în lume. Pretutindeni în țară, până-n decembrie 89, întâlneai oaze de gând tânăr, nuclee de cultură și creație cinematografică, animate de sufletești devotați cauzei. Chiar nu mai știu câte asemenea centre continuă să înființeze - de cifre pe hârtie ne-am săturat cu toții! - deși, în mod cât se poate de paradoxal, astăzi, mișcarea cineclubistă s-a oficializat, dobândind (încă din martie 92) personalitate juridică, un statut care, decenii la rând, rămăsese în stadiu de deziderat. Trei manifestări cineclubiste la care am avut prilejul să particip, încă în 1992, îmi dau încredere și speranță: aniversarea a 35 de ani de experiență a primului cineclub studențesc din România (Stud-Film București), ediția a-XII-a a festivalului Toamna la Voroneț de la Gura Humorului și sărbătorirea de la FAUR 25... Nu, filmul de cineclub nu este, așa cum cred unii, un „continent scufundat“! Dl. Constantin Crăciun - secretarul executiv al Asociației Naționale a Cinecluburilor din România - a avut un vis la vremea anului 1993, adică „Visul unei nopți de iarnă (lungă)“. În sfârșit, ANCR a luat ființă. Deși primele încercări de inițiere și creație ale amatorilor de cinema au apărut în România acum peste 35 de ani, dorința acestora de a se constitui într-o asociație națională, asemănătoare celor existente în multe țări, inclusiv cele fost socialiste, s-au împlinit abia acum. Prin sentința nr.134 din 13 martie 1992,

Judecătoria Sectorului 1 București a acordat personalitate juridică ANCR. Sediul său se află în Calea Plevnei nr. 61. Până în prezent s-au afiliat aproape 100 de cinecluburi din principalele centre ale filmului de amatori: Bacău, Galați, Oradea, Oțelul Roșu, Hunedoara, Cluj, Piatra Neamț și se înțelege - Bucureștiul. În prezent, ANCR este preocupată de atragerea de noi membri, tipărirea și difuzarea statutului, găsirea de sponsori dispuși să susțină material activitatea de creație a cinecluburilor și a ANCR. De asemenea, ne preocupă declanșarea demersurilor necesare pentru afilierea la Uniunea Internațională a Filmelor de Amatori (UFICA) și la Federația Internațională a Cinecluburilor (FIC). Avem în vedere lansarea unor festivaluri naționale de gen și intensificarea participării cineaștilor amatori din România la marile concursuri internaționale. Timpul a trecut și toate vorbele frumoase expuse de Geo Saizescu, Radu Petrescu Aneste, Călin Căliman și Constantin Crăciun, expuse de ziaristul Victor Dinu într-o pagină din ziarul „Azi“, la 19 ianuarie 1993, au rămas scrise, doar atât.

Totuși în iulie 2010 la Oțelul Roșu unde s-au întâlnit peste 80 de cineclubiști din toată țara, România s-a afiliat oficial la UNICA, forul internațional al cineaștilor amatori din toată lumea. Oficial au fost prezenți regretații Geo Saizescu, Radu Petrescu Aneste, Alecu G. Croitoru și Călin Căliman. În prezent în România mai sunt doar câțiva cineamatori din vechia gardă, martori la înscrierea României la UNICA. În prezent, cineamatorismul românesc nu mai are susținere profesionistă. Tinerii nu mai sunt interesați, nici Ministerul Culturii și nici cel al Educației. Cultura cinematografică nu mai face parte din educarea tinerei generații. Totuși, publicarea amintirilor de glorie a cineamatorismului autohton este de mare valoare culturală. Cineamatorii români au lăsat în urma lor (dacă se mai păstrează) adevărate bijuterii cinematografice. Un patrimoniu de aur al vremurilor trecute realizate cu drag, cu plăcere și talent de generații și generații de cineclubiști din România. ■

Victor COLONELU, regizor film Tunari

UNITER, concurs de dramaturgie:

„Hai să vorbim despre viață“, cea mai bună piesă românească a anului 2019

Juriul Concursului de dramaturgie „Cea mai bună piesă românească a anului 2019“, program anual al UNITER, compus din criticii Marina Constantinescu, Adriana Popescu și Dan C. Mihăilescu, a decis să nominalizeze în selecția finală următoarele piese: „Femeia care tot

uită să se nască“ de Cătălina Florina Florescu, „Casa cu stihii“ de Stela Giurgeanu, „Țara de fum“ de Olga Delia Mateescu și „Hai să vorbim despre viață“ de Ana Sorina Corneanu. Dintre acestea, juriul a hotărât să desemneze câștigătoare piesa „Hai să vorbim despre viață“ de Ana Sorina

Corneanu. Programul PiesaAnului al Uniunii Teatrale din România - UNITER se desfășoară sub egida și cu sprijinul Casei Regale a României. Premiul „Cea mai bună piesă românească a anului 2019“ va fi oferit în cadrul Galei Premiilor UNITER, ediția 2020, iar Editura UNITEXT a UNITER va publica un volum cu piesa câștigătoare. ■

Cristina ANGHELUȚĂ

„Fata cu vioara“ într-un spectacol inedit în fața Spitalului de Psihiatrie din Bălăceanca

Miercuri, pe 13 mai 2020, în plină stare de urgență, când cetățenii se autoizolau la domiciliu, a avut loc un spectacol inedit în fața Spitalului de Psihiatrie „Eftimie Diamandescu” din Bălăceanca, comuna Cernica. Raluca Răducanu a avut inițiativa și a încântat pacienții acestui spital cu un deosebit concert de vioară. „De-a lungul timpului au mai venit și alți artiști. Acesta a fost însă un moment special, pentru că a fost și în timp de pandemie. Artista și cei alături de care a venit - Asociația Taxiul cu Bomboane - au păstrat distanța socială și au respectat toate măsurile de siguranță impuse de conducerea spitalului. La final, pacienții au aplaudat de la ferestre. Spectacolul a fost ca un pansament. Muzica a ajuns la sufletul lor, le-a dat un sentiment de siguranță, i-a făcut să zâmbească. Și artista a fost emoționată. A zis că e pe cea mai specială scenă”, spune Valentina Petrache, asistent social la spitalul din Bălăceanca. Pe lângă tratamentul medical, pacienții Spitalului de Psihiatrie „Eftimie Diamandescu” beneficiază în această perioadă mai grea și de terapie prin artă, dar și de terapie ocupațională - pictează, desenează, modelează în lut, fac mărgelile sau aranjamente florale. „Bolnavii răspund mult mai repede la terapia prin artă. Terapia prin artă este un medicament natural, cum sunt cele pe baza de plante. Necomunicând, se plafonează și se închid în ei. Dar așa se simt utili. Trebuie să descoperi ce le place să facă. Unii fac, de exemplu, aranjamente florale. La început erau speriați. Se temeau să nu rupă florile. Vă dați seama seama cât sunt de puri, dacă se gândesc să nu facă rău unei flori?” ne mai spune Valentina Petrache. Pacienții mai fac și terapie asistată de animale pentru a dezvolta empatia și ergoterapie - terapie prin activitate. Pacienții contribuie la amenajarea unei grădini terapeutice, cu plante aromatice, pentru stimularea simțurilor.

„Fata cu vioara“

Dar cine este artista care a îndrăznit să facă acest pas, în sprijinul celor bolnavi? Este vorba despre Raluca Răducanu, cunoscută drept „Fata cu vioară”. „Eurovision”, „X Factor România”

și „X Factor Global” - Raluca Răducanu le-a bifat pe toate în cariera ei de muzician profesionist, devenind una dintre cele mai apreciate soliste și instrumentiste din România. Întotdeauna în căutare de noi abordări în muzică și cu o doză sănătoasă de seriozitate și dedicare, „Fata cu Vioara” se află în plină ascensiune și se bucură de cea mai productivă perioadă din viața ei.

Ce ne poate spune Raluca despre ea?

„Muzica a devenit un mod de viață încă de la vârsta de 6 ani, iar tatăl meu a avut un rol crucial în evoluția mea ca muzician. Derulăm totul pe repede înainte și ajungem după terminarea

liceului, când drumul meu către perfecționare m-a adus la București, pe treptele Facultății de Interpretare Muzicală, din cadrul Universității Naționale de Muzică (UNMB). Pe perioada studiilor din cadrul UNMB, m-am familiarizat în scurt timp cu scena, susținând recitaluri și concerte, dar și cu mediul competitiv specific profesiei de violonist, participând și câștigând premii la diferite concursuri din industrie. În anul II de facultate, tatăl meu a murit și din cauza faptului că îmi era greu să mă întrețin din muzică clasică în perioada facultății, în paralel, am cochetat cu muzica populară, prima mea dragoste. Ulterior, am descoperit că sunetul viorii se integrează foarte bine cu ritmurile autohtone. Am început să

înregistrez piese în studio, atât cu vioara, cât și cu vocea. Așa a apărut proiectul *Fata cu Vioara* - o poreclă pe care mi-am însușit-o cu drag. Am început să colaborez cu diferite banduri din țară, să fiu invitată la diverse emisiuni televizate și am participat la Eurovision, alături de trupa din care am făcut parte ca violonistă”.

Care este programul unui artist talentat ca tine?

„Mă împart între evenimentele pe care le am de onorat, repetiții și interviuri. Este una dintre cele mai solicitante, dar în același timp productive perioade din viața mea și simt că își va pune amprenta într-un mod pozitiv asupra evoluției mele și a viitorului meu.

Mi-am dorit, ca orice alt artist de altfel, să ies din anonimat și să pot lăsa ceva în urma mea, lucru pentru care încerc să fac tot posibilul să dau tot ce am mai bun. Deși am 27 de ani și este considerată o vârstă destul de tardivă pe piața muzicală, cred cu tărie în acest proiect și sunt convinsă că prin muncă și dedicare, *Fata cu Vioara* va ajunge un brand cu rezonanță în industrie.”

Ce te motivează pentru astfel de concerte?

„Energia pe care doresc să o transmit publicului, faptul că acesta iubește muzica mea și rezonază cu ea. Aceasta este forța care mă face să mă ridic în fiecare dimineață din pat cu zâmbetul de buze și pregătită de noi provocări”. ■

George V. GRIGORE, Cristina ANGHELUȚĂ

Remember

Proiectul cultural „Elevi din Ilfov pentru Patrimoniul Cultural” organizat de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov

Acum, când pandemia a oprit ritmul nostru normal de viață și ne-a oferit timp de introspecție, ne întoarcem în amintire și revedem cu drag evenimente ale anului 2019 ce ne-au impresionat prin reacțiile pozitive ale celor prezenți și prin ecurile pe care le-a avut în timp. Dintre acestea, un proiect cultural drag nouă a fost „Elevi din Ilfov pentru Patrimoniul Cultural”. Acesta a avut loc în perioada martie - octombrie 2019, și s-a desfășurat în 16 gimnazii și licee din Ilfov, cu participarea a peste 1.400 de elevi. El a avut ca temă aprofundarea temei patrimoniului local și a patrimoniului UNESCO din România. Au avut loc seminarii, ateliere de meșteșug, concursuri și a fost realizat un caiet al proiectului care cuprinde ideile originale ale elevilor cu privire la punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu din fiecare localitate.

Acesta a fost organizat de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii

Tradiționale Ilfov și realizat de Asociația Gașpar, Baltazar&Melchior/Scoala de la Piscu. De „Ziua Patrimoniului”, pe 15 noiembrie, la Centrul Cultural din Buftea a fost marcat finalul proiectului, când au fost anunțați cei 130 de elevi ilfoveni din ultima etapă și cei 30 de elevi premianți din finală, respectiv echipele de la Moara Vlăsiei, Chitila și Ciolpani. Aceștia au participat la excursia-cadou de documentare din perioada 4-5 octombrie, în zona Horezu, cunoscută pentru trecutul său istoric și ceramica sa specifică. În cadrul evenimentului de la Buftea au fost acordate diplome, dar și volumul „Caiet de proiect”.

Proiectul s-a bucurat de o largă simpatie în grupurile de elevi și a existat o reală concurență între grupe, spre asimilarea cunoștințelor și originalitatea ideilor. ■

George V. GRIGORE

20 de ani de la (re)înființarea Casei Corpului Didactic Ilfov

Înființarea Caselor Corpului Didactic a ținut seama de organizarea tradițională a corpului didactic din România. La mijlocul secolului al XIX-lea corpul didactic s-a organizat în asociații și societăți menite să promoveze dezvoltarea profesională și creșterea calității actului educațional. În 1866 s-a înființat „Societatea pentru Învățătura Poporului Român”, iar în 1887 „Societatea Instituturilor și Institutoarelor din București”. În 1890 au luat ființă „Societatea Corpului Didactic primar rural din Regatul României” și „Societatea Corpului Didactic de toate gradele” (1896). În 1903 a fost publicată „Legea pentru înființarea Casei de economie, credit și ajutor a corpului didactic” prin care a fost înființată „Casa de economii, credit și ajutor” în București și în țară, care avea în patrimoniul orfelinate, internate, edituri și sanatorii spre folosul cadrelor didactice. Conform regulamentului de funcționare „*casa acorda împrumuturi și ajutoare membrilor săi și înființează și întreține instituții de educație pentru copiii și orfanii membrilor săi, precum și alte stabilimente filantropice*”. CCD-urile din România au fost înființate în fiecare județ și în municipiul București prin Legea nr.6/14 martie 1969 „privind statutul personalului didactic din Republica Socialistă România”. Conform statutului, CCD-urile desfășurau activități cu caracter metodic în învățământul de cultură generală, profesională și tehnică. CCD-urile se subordonau Inspectoratelor Școlare Județene, respectiv Inspectoratului Școlar al Municipiului București. CCD-Ilfov a fost înființată în 1971 și avea sediul în str. Eremia Grigorescu nr. 24A. Primul director al instituției a fost Aurel Popescu, profesor de geografie. CCD-Ilfov a desfășurat o intensă activitate editorială. Unele dintre titlurile apărute la editura CCD-Ilfov au fost „Ora de poezie”, „Culegere de versuri ale Cenacului literar Alexandru Odobescu al cadrelor didactice din județul Ilfov (1974), „Microghid de orientare școlară și profesională” (1975), „Culegere de probleme pentru gimnaziu și liceu. Matematică” (1979). Biblioteca CCD, una din „piesele de rezistență” ale instituției, deținea, încă de la înființare, un număr de 20.330 volume de cărți, dintre care 1620 de periodice de specialitate. În anii '70 - '80, în

cadrul CCD-Ilfov s-au desfășurat numeroase activități de formare profesională prin cursuri, schimburi de experiență, conferințe, sesiuni de comunicări, dezbateri, simpozioane etc. CCD-urile au fost desființate peste noapte, printr-o simplă notă telefonică, începând cu 1 septembrie 1986. Județul Ilfov însuși fusese desființat în 1981 și transformat în Sectorul Agricol Ilfov, subordonat Bucureștiului. Odată cu reînființarea județului Ilfov în 1996 și cu apariția unui nou Statut al cadrelor didactice în 1997, a fost posibilă și reînființarea celor mai importante instituții desființate abuziv, printre care și CCD. În 1999, conducerea Inspectoratului Școlar Ilfov, împreună cu cea a Ministerului Educației, a hotărât reînființarea CCD-Ilfov iar sediul acesteia, după mai multe încercări eșuate la Buftea și Dragomirești, a fost stabilit la Brănești, într-un cămin dezafectat al Liceului „Traian Lalescu”, conform deciziei nr. 101/26.10.1999. Acest spațiu se afla, însă, într-o avansată stare de degradare, nemaifiind folosit de șapte ani. Din acest motiv la CCD-Ilfov a început, cu concursul autorităților și al cadrelor didactice, o etapă de reconstrucție fizică și de refacere a rolului și a misiunii în rândul cadrelor didactice din județ. La 25 mai 2000 a avut loc inaugurarea oficială a CCD-Ilfov, în sediul în care funcționează și astăzi. Directorul fondator al CCD-Ilfov a fost profesorul Nică D. Lupu. Fondul de carte al bibliotecii a fost îmbogățit cu donații de carte și sponsorizări de la editurile Aramis, Universul, Corint și de la Biblioteca Centrală Universitară, Biblioteca Națională Pedagogică, Casa Corpului Didactic București, dar și de la persoane particulare. Între timp patrimoniul bibliotecii s-a completat în fiecare an. Astăzi deține peste 11.000 de volume. La sfârșitul primului trimestru al anului 2002 a apărut numărul 1 al revistei „Univers Didactic Ilfovean”, revista CCD-Ilfov. Principalul obiectiv al CCD Ilfov îl reprezintă formarea continuă și perfecționarea activității cadrelor didactice din învățământul ilfovean. Pentru a-și îndeplini misiunea, CCD-Ilfov are o sală de festivități de 100 de locuri, săli de curs cu o capacitate de 20 și 30 de locuri, laboratoare multimedia, o sală

de expoziție și o sală care adăpostește colecția „Istoria învățământului ilfovean”. Misiunea CCD Ilfov este de a promova inovația și reforma în educație, de a asigura

cadrul pentru dezvoltarea personală și profesională a personalului din învățământul preuniversitar, în corelație cu standardele profesionale pentru profesiunea didactică, standardele de calitate și competențele profesionale, precum și în conformitate cu politicile și strategiile naționale în domeniul educației. (Art 7). CCD Ilfov are ca obiectiv principal formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar prin programe de formare continuă, activități cu caracter științific, metodic și cultural. CCD Ilfov stabilește relații de parteneriat cu instituții de învățământ de toate gradele, institute de cercetare științifică, societăți științifice profesionale, instituții culturale, asociații profesionale, organizații guvernamentale și neguvernamentale din țară și din străinătate, persoane fizice și juridice etc., cu atribuții în domeniul educației și cercetării. ■

Bibliografie

Lupu N., Apostol V., Theodorescu L. 2003

Trepte în istoria didactică ilfoveană (Pagini din istoria Casei Corpului Didactic Ilfov), Casa Corpului Didactic Ilfov, Brănești, 2003

Premiul European pentru Patrimoniu 2020

Poate nu vă vine să credeți, dar și monumentele plâng. Plâng pentru că au acumulate în ele dragoste și efort susținut, mesaje importante și vieți de oameni... Da. Pentru că, așa cum spune legenda, meșterul Manole a îngropat-o pe Ana sa iubită la temelie edificiului pe care l-a înălțat și tot astfel meșterii și arhitecții care au conlucrat la crearea acestor magnifice frumuseți au investit viața lor și pe cea a celor iubiti în aceste ziduri și acoperișuri, în aceste trepte către cer... Au așteptat după 1989 să vină cineva și să le recheme la viață, dar au trecut anii și nimeni nu mai venea. Toți căutau doar a pleca... Și asta până într-o zi, când a apărut ideea, apoi entuziasmul... I-au spus inspirat: „Ambulanța pentru Monumente”, un alt fel de SMURD al monumentelor îngenucheate de timp. Și pentru că a avut succes de la început, a devenit un brand.

Proiectul, derulat în județele Alba, Brașov, Cluj, Hunedoara, Maramureș, Mureș și Sibiu, a câștigat „Premiul European pentru Patrimoniu 2020”, fiind laureat la categoria „Educație, Formare și Conștientizare”. De asemenea, proiectul a intrat în competiție pentru „Premiul Publicului”, care se acordă prin vot, începând de acum. Gala de decernare a premiilor va avea loc la Bruxelles în 2021, cu participarea înalt reprezentanților Comisiei Europene și Europa Nostra, anunță reprezentanții proiectului într-un comunicat. Câștigătorii marilor premii, care vor lua 10.000 de euro fiecare, vor fi anunțați public tot cu această ocazie.

„Criza COVID-19 a evidențiat cât de necesare sunt cultura și patri-

„Ambulanța pentru Monumente”, un proiect apărut din lacrimile istoriei uitate

moniul cultural pentru oamenii și comunitățile din Europa. Într-un moment în care sute de milioane de europeni sunt separați fizic, patrimoniul nostru cultural continuă mai mult ca oricând să ne aducă împreună. Câștigătorii Premiilor Europene pentru Patrimoniu / Premiilor Europa Nostra din acest an sunt exemple puternice, care ne inspiră și care contribuie cu adevărat la o Europă mai apropiată, mai unită și mai rezilientă”, spune Mariya Gabriel, comisarul european pentru Inovație, Cercetare, Cultură, Educație și Tineret. În cei patru ani de existență, „Ambulanța pentru monumente” s-a ocupat de 32 de intervenții asupra monumentelor istorice, 10.500 de membri ai comunităților locale au fost conștientizați asupra valorii propriului patrimoniu, 22 de expoziții, a avut 5 camionete

dotate cu unelte și echipamente, 233 de voluntari implicați și 73 de parteneri și sponsori. Proiectul urmează să se extindă anul acesta în alte județe.

Peste 600 de monumente istorice așteaptă salvarea de urgență

Peste 600 de monumente istorice din România aflate în proprietate privată sau publică așteaptă salvarea de urgență și numărul lor crește îngrijorător. Proiectul, prin intermediul căruia se realizează punerea în siguranță a patrimoniului cultural imobil cu ajutorul voluntarilor, al meșterilor și al comunităților locale sub stricta supraveghere și îndrumare a specialiștilor din domeniul conservării și restaurării monumentelor istorice, a fost răspunsul

la lipsa de reacție a comunităților, a ministerului de resort și a autorităților în fața amenințărilor de distrugere accelerată a patrimoniului. Acolo unde proprietarul oferă materialele de construcție necesare, „Ambulanța pentru monumente” acționează pentru punerea în siguranță a monumentului cu ajutorul unei autoutilitare echipate cu unelte necesare. Obiectivele sunt implicarea comunităților în acțiunile de salvagardare sustenabilă a patrimoniului, salvagardarea patrimoniului imobil și realizarea evidenței patrimoniului, creșterea nivelului de pregătire profesională a specialiștilor prin educație non-formală și informală participativă după sistemul „hands on training”, recuperarea tehnicilor tradiționale și a

Foto: Facebook; Călin Șuteu, Eugen Vaida, Ileana Burnichioiu

Surse: wikipedia.org; ambulanta-putru-monumente.ro; biserici.org; tarahategului.ro; glasul-hd.ro; ziare.com; bzi.ro; kirchen-romanien.org; guide-romania.ro; scoli.didactic.ro; travelguideromania.com; basilica.ro; propatrimoniu.org; editiadedimineata.ro; oradesibiu.ro; turnulsfatului.ro; tuiasi.ro; aradon.ro; sibiu100.ro; magazinsalajeon.ro; adevarul.ro; sibiunews.net; galasocietatiicivile.ro; bunadimineataiasi.ro; actualdecluj.ro; stiridesibiu.ro

Popești - Leordeni

Biserica „Martirii Timișoarei”, singurul lăcaș de cult din lume suspendat pe o gură de canal

Foto: George Călin, Facebook

În decembrie trecut, când se împlineau 30 de ani de la Victoria Revoluției Române, în fața Bisericii Eroilor Martiri Timișoreni din orașul Popești-Leordeni a fost dezvelit un monument din marmură dedicat acestora, completând în acest fel ansamblul. Monumentul, Alea Martirilor și Biserica de lemn formează complexul memorial. Amintim că, în încercarea de a șterge urmele represiunii din seara zilei de 17

decembrie 1989, la ordinul Elenei Ceaușescu, din morga Spitalului Județean Timiș au fost încărcate într-o autoizotermă trupurile a 44 revoluționari. Acestea au fost transportate la Crematoriul Cenușa din București, unde au fost incinerate, iar cenușa a fost strânsă în patru tomberoane și deversată într-o gură de canal industrial, din Popești-Leordeni. Asociația Memorialul Revoluției 16-22

decembrie 1989 Timișoara a fost cea care a contribuit la construirea unei biserici de lemn pe locul în care a fost aruncată la canal cenușa primilor martiri ai Revoluției Române din Decembrie 1989. Lăcașul are hramul „Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș” și al „Sfântului Gerhard”. Apariția în apropierea Monumentului Eroilor a bisericii de lemn a făcut să existe un loc de reculegere mai primitor pentru frigul din decembrie. Organizat în fiecare an, pelerinajul intitulat „Pe urmele cenușii Eroilor-Martiri timișoreni dispăruți în Revoluție” s-a făcut pentru veșnica pomenire a acestor oameni care au avut o singură vină supremă în ochii regimului comunist: dorința de libertate. Rudele lor au făcut an de an cu trenul drumul dureros către București, exact în noaptea în care se zice că au fost transportate victimele, respectiv cea de 19 spre 20 decembrie, și și-au continuat traseul, depunând coroane în Piața Universității, Piața Revoluției, Cimitirul Eroilor, la Crematoriul „Cenușa” și la Popești-Leordeni. Din 2011, la Popești-Leordeni, datorită

unor oameni de bine, se află și o biserică. Suspendată la trei metri deasupra terenului, biserica are în plan orizontal dimensiunile de 6,53m x 19,73m, înălțându-se 23 de metri spre cer. Infrastructura este alcătuită din fundații, stâlpi și grinzi de beton armat, iar suprastructura de rezistență e formată dintr-o osatură spațială din lemn. Aceasta se reazămă și este ancorată de infrastructura de beton armat. Se cuvenea o reparație morală pentru a cinsti memoria acestor victime prin ridicarea unei biserici, pentru ca oamenii să se poată închina într-un loc destinat acestui scop, în care să se poată ține slujbe de pomenire și parastase, așa cum cere tradiția creștin-ortodoxă. Biserica este una ecumenică, așa cum și victimele din Decembrie 1989 au îmbrățișat diferite credințe religioase, ceea ce nu le-a împiedicat să lupte pentru aceleași idealuri. ■

Surse: irrd.ro; memorialulrevoluției.ro; basilica.ro; bucurestiulmeudrag.ro; adevarul.ro; sursadevest.ro

George V. GRIGORE

MIHAI EMINESCU: Intrarea în lumea de dincolo

Despre moartea lui Mihai Eminescu s-a scris mult, dar nici în ziua de azi lucrurile nu sunt decât ipotetice. Care sunt cauzele pentru care marele poet a dispărut atât de repede dintre noi? Cât a contat lovitura la cap primită în curtea sanatoriului doctorului Șuțu? A suferit sau nu poetul de o boală venerică dătătoare, până la urmă, de moarte? A fost Eminescu asasinat? Din păcate, lipsa unor dovezi clare duce doar la concluzii interrogative.

Omul pe care aproape toată lumea îl consideră vinovat de sfârșitul prematur al lui Eminescu, Petrea Poenaru, a fost, probabil, profesor de liceu în Craiova (unele surse îl numesc „director“, altele „artist“). El l-a lovit pe Eminescu, după o altercație care a avut loc la Institutul de alienați al doctorului Șuțu, unde cei doi erau internați. Se spune că aceștia s-au certat pentru o bucată de pâine, dar ura dintre bolnavii în discuție ar putea avea rădăcini mai adânci, dacă luăm în calcul ceva mai târziu legătură amoroasă a autorului celebrei poezii „Pe lângă plopii fără soț“ cu muza inspiratoare a textului liric amintit, Cleopatra Lecca Poenaru, mama nebunului care l-a lovit pe Eminescu în cap, pentru a-și răzbuna mama părăsită de poet, cu o „pietricică“ (trimisă cu ajutorul unei praștii) sau cu o „cărămidă“. Femeia a fost fiica pictorului craiovean C. Lecca și a fost căsătorită cu un ofițer, Grigore Poenaru, bețiv și un bătaș notoriu, înrăit jucător de cărți, de care Cleopatra a divorțat, dar, din păcate pentru ea, doar după ce acesta i-a tocat toată averea și după ce a avut cu el cinci copii. Poetul s-a răzbunat pe femeia pe care altădată o aștepta zadarnic pe strada „plopilor fără soț“ și o immortalizează din nou, de data aceasta în ipostaza infidelei Dalila din „Scrisoarea V“. Supărat, Eminescu îi scrie femeii: „Ești o mizerabilă cochetă, Cleopatra! Tu m-ai ucis moralicește. (...) Și de ce? Ce rău ți-am făcut eu...?“. Ba mai mult, poetul consideră că el i-a fost chiar de folos Cleopatrei, câtă vreme acesta a achitat niște taxe pentru educație restante, datorate de mama celor

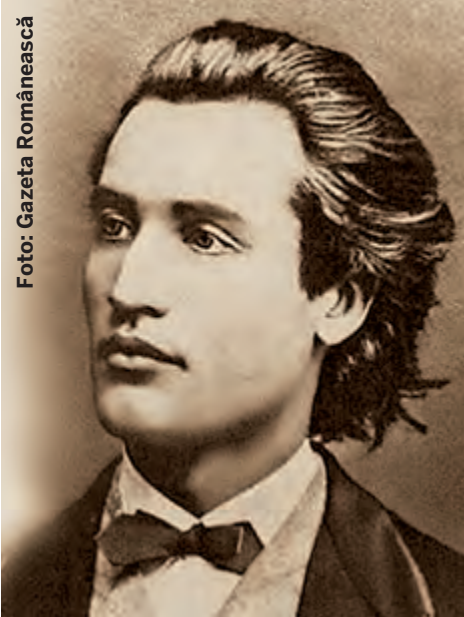

Foto: Gazeta Românească

două fete ale ei unui pension din Iași, unde minorele studiau. Pentru a recupera câteva proprietăți pierdute de fostul soț la masa de joc, a devenit și ea, asemenea acestuia, mare amatoare de jocuri de cărți... Frizerul poetului, Dumitru Cosmănescu, relatează, după aproape 40 de ani de la moartea poetului, că lovitura fatală i-ar fi fost aplicată de aproape, cu o „cărămidă“, moartea survenind după o jumătate de oră. Dacă luăm în seamă și ultimele cuvinte pe care le-ar fi spus Eminescu: „Asta m-a omorât!“, putem presupune că au mai fost și alte obiecte cu care acesta a fost lovit (se vorbește, de exemplu, și de o scândură). Harieta, sora cea mai apropiată poetului, acuza spitalul că amesteca bolnavii cuminți cu cei agresivi și incontrollabili: „Să ferească Dumnezeu și pe cei mai răi oameni din lume să fie instalați la d-rul Șuțu, că fiecare va avea sfârșitul iubitului meu frate“. De fapt, cel mai bine era ca Eminescu să fi fost tratat într-un spital obișnuit, fără să aibă vreun contact cu nebuni de talia unui Petrea Poenaru...

„Era o frumusețe!“

Titu Maiorescu a aflat că poetul a murit într-o joi, pe 15 iunie 1889, și a consemnat laconic în jurnalul său că Eminescu s-a stins „astăzi, pe la 3 ore“.

Mihai Eminescu

Sâmbătă, 17 iunie, a avut loc înmormântarea. Corpul neînsuflă al poetului a fost depus la biserica Sfântu Gheorghe Nou într-o stare foarte proastă, „desfigurat de nu se mai cunoștea, numai sprâncenele negre îl aminteau“. În convoiul care se îndrepta spre cimitirul Bellu, alături de Titu Maiorescu se aflau Mihail Kogălniceanu, Lascăr Catargiu, August Laurian, doi junimiști, „o lume de școlari și studenți“, dar nimeni din familia poetului. Un doctor brașovean, Ioan Neagoe, fost prieten al poetului dispărut, este ultimul care ține un discurs evocator, lângă groapa săpată între un tei și un brad. A doua zi, duminică, apare ziarul Adevărul, în care este inserat un necrolog cu titlul simplu: „Eminescu“, semnat de Constantin B. Stamatin, zis Nazone, un talentat jurnalist tânăr. Acesta va rămâne cunoscut românilor ca fiind cel care a lansat formula „Lucașfărul poeziei românești“, care dăinuie, iată, peste secole. Cititorii ziarului află astfel, dar abia după trei zile, că Eminescu a murit. Scrie Stamatin în articolul său „Lucașfărul poeziei române“, Mihai Eminescu, s-a stins. (...) E imens golul pe care-l lasă genialul poet în literatura românească. Înălțat în mizerie toată viața lui, el a răs de ea, lăsându-i disprețul drept orice necaz și avântându-și gândul în lumea închipuirii“. Mai departe, gazetarul citează poezia „Doina“. Dintre toate marile poeme eminesciene, el citează

doar „Doina“, pentru a fi în ton cu ziarul ultranationalist la care scrie... În ziarul Constituționalul, apare un alt necrolog, de data aceasta unul devenit celebru în istoria literară românească: „În Nirvana“ de I. L. Caragiale (datat 18 iunie, dar ziarul iese de sub tipar abia marți, pe 20 iunie). Autorul „Scrisorii pierdute“, fost amic al poetului, devenit apoi un înverșunat dușman al acestuia (din cauza Veronicăi Micle), nu a participat la înmormântare, dar cuvintele din articolul său par a fi izvorâte din cea mai curată prietenie: „Era o frumusețe! O figură clasică, încadrată de niște plete negre; o frunte înaltă și senină; niște ochi mari - la aceste ferestre ale sufletului se vedea că cineva e înăuntru; un zâmbet blând și adânc melancolic. Avea aerul unui sfânt coborât dintr-o veche icoană, un copil predestinat durerii, pe chipul căruia se vedea scrisul unor chinuri viitoare“. Merită să mai consemnăm și impresiile lui Caragiale, avute după ce anii au trecut peste adolescentul de la Ipotești: „Așa l-am cunoscut atunci, așa a rămas până în cele din urmă momente bune: vesel și trist; comunicativ și ursuz; blând și aspru; mulțumindu-se cu nimica și nemulțumit totdeauna de toate. (...) Ciudată amestecătură! - fericită pentru artist, nenorocită pentru om!“ Finalul articolului: „Generații întregi o să suie cu pompă dealul care duce la Șerban-Vodă, după ce vor fi umplut cu nimicul lor o vreme, și o bucată din care să scoți un alt Eminescu nu se va mai găsi poate!“ Cu alte cuvinte: „Ape vor seca în albie și peste locul îngropării sale va răsări pădure sau cetate, și câte o stea va vesteji pe cer în depărtări, până când acest pământ să-și strângă toate sevele și să le ridice în țeva subțire a altui crin de tăria parfumurilor sale“. (G. Călinescu). ■

Bibliografie

Călinescu, G., **Viața lui Mihai Eminescu**, Iași, Editura Junimea, 1977.
Georgescu, Nicolae, **Boala și moartea lui Eminescu: documente, mărturii, ipoteze**, București, Editura Floare Albastră, 2014.
Pârvulescu, Ioana, **În intimitatea secolului 19**, București, Humanitas, 2017.

✍️ Ioan GHEORGHISOR

420 de ani de la Unirea lui Mihai Viteazul

Sunt 420 de ani de la prima unire politică a celor trei principate românești, sub domnia lui Mihai Viteazul. Domn al Munteniei, Ardealului și a toată Țara Moldovei, Mihai Viteazul a deschis în istoria poporului român o nouă epocă. A venit la tronul Țării Românești într-un moment de cumpănă, într-o conjunctură internațională complexă, când presiuni externe și dificultăți politice și economice interne puneau sub semnul întrebării durabilitatea statului român. Mihai Viteazul s-a dovedit a fi un bun organizator și un mare comandant militar, parcurgând între anii 1588-1593 întreaga ierarhie administrativ-politică a Țării Românești. Fiind în același timp domnitor în Țara Românească (1593-1601), Transilvania (1599-1600) și Moldova (1600), Mihai Viteazul a realizat pentru prima dată unirea unui teritoriu apropiat că întindere de cel al României de astăzi, fiind perceput de mulți români ca unul dintre cei mai importanți eroi naționali. Astfel, la 27 mai 1600 Mihai Viteazul s-a intitulat într-un hristov „Domn al Țării Românești, Ardealului și Moldovei“. Ceea ce și era cu prisosință! ■

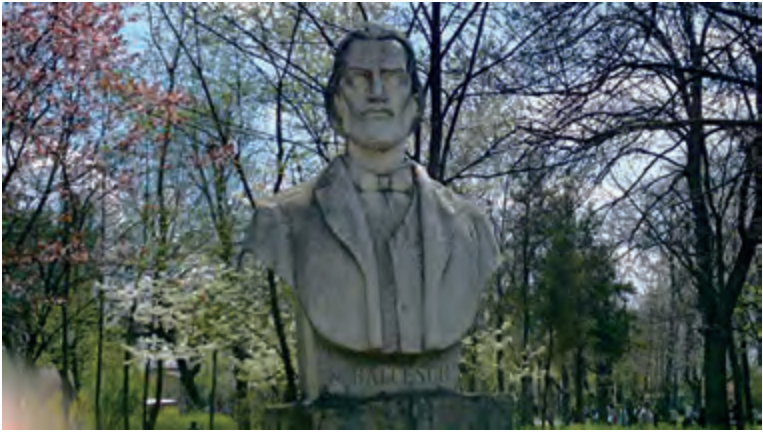
✍️ George V. GRIGORE

✍️ George V. GRIGORE

NICOLAE BĂLCESCU. 201 ani de la naștere

George V. GRIGORE

Istoricul, scriitor și revoluționar român Nicolae Bălcescu (29 iunie 1819 - 29 noiembrie 1852) a lăsat o memorie de neșters datorită patriotismului de care a dat dovadă și a iubirii de țară. Alături de fratele său mai mic, Barbu, a participat la Revoluția din 1848. Prin capodopera sa „Românii supt Mihai Voievod Viteazul”, Bălcescu l-a impus în canonul național pe voievodul Mihai Viteazul. Născut în București, într-o familie de mici boieri, era fiul pitarului Barbu și al „serdăresei” Zinca Petreasca-Bălcescu. Va lua numele de familie al mamei sale, originară din Bălcești-Vâlcea în locul celui al tatălui, Petrescu. Tatăl lui Nicolae Bălcescu a murit în anul 1824. Nicolae Bălcescu avea doi frați: Costache și Barbu, și două surori - Sevasta și Marghioala. Într-un document se mai pomenește și de o altă soră, Eleni. Studiază la Colegiul Sfântul Sava, începând cu 1832, fiind pasionat de istorie, avându-l coleg pe Ion Ghica, iar ca profesori, între alții, pe Ion Heliade Rădulescu. La 19 ani intră în armată, iar în 1840 participă, alături de Eftimie Murgu, Marin Serghiescu Naționalul, la conspirația Filipescu, care este descoperită, și este închis la Mănăstirea Mărgineni, unde a rămas până la 21 februarie 1843, la plecarea domnitorului Ghica și venirea lui Bibescu. După ce este eliberat înființează împreună cu Ion Ghica și Christian Tell o altă organizație secretă numită „Frăția” și călătorește prin toate teritoriile locuite de români: Țara Românească, Moldova, Transilvania, Bucovina, precum și prin Franța și Italia și studiază istoria, fiind editor, alături de August Treboniu Laurian, al unei reviste de istorie numită „Magazin istoric pentru Dacia”, apărută începând cu 1844. În Franța s-a implicat în revoluția din februarie

1848. Inspirat de această revoluție s-a întors la București pentru a participa la revoluția din 11 iunie, fiind timp de două zile ministru de Externe și secretar de Stat al guvernului provizoriu instaurat de revoluționari. Va fi de partea liberalilor, dorind împroprietărirea țăranilor și vot universal. În același an i s-a născut la Pesta un fiu, Bonifaciu Florescu, rezultat din relația sa cu Luxița Florescu, fiica marelui agă Iordache Florescu. Arestat la 13 septembrie 1848 de autoritățile Imperiului Otoman care au înăbușit revoluția, reușește să evadeze și să treacă în Transilvania, de unde a fost expulzat apoi de autoritățile habsburgice. În primele luni ale anului 1849, trece prin Trieste, Atena și ajunge la Constantinopol. Apoi, la Debrețin, se întâlnește cu Lajos Kossuth, conducătorul revoluției maghiare, încercând un aranjament „pacifictor” între revoluționarii români transilvani și cei maghiari. Lajos Kossuth îi face lui Bălcescu o impresie bună și este de acord cu „proiectul” revoluționarului român. La 2 iulie 1849 se găsește la Pesta, unde este semnat „proiectul de pacificare”, un acord româno-maghiar cu revoluționarii unguri. Avram Iancu și revoluționarii săi se declară de acord să rămână neutri față de acțiunile militare ale maghiarilor, dar aceștia nu își respectă promisiunile și se ajunge din nou la conflict. În același timp însă trupele imperiale contrarevoluționare habsburgice și ruse intră în Transilvania și revoluția maghiară condusă de Kossuth este înfrântă. Ca istoric, marea sa operă a fost „Românii supt Mihai-Voievod Viteazul”, pe care a scris-o în exil, începând cu 1849, rămasă în manuscris și publicată de Alexandru Odobescu, în 1861-1863. Se exilează la Paris, unde încearcă să coaguleze forțele revoluționare europene aflate în

exil, pentru întemeierea unei confederații europene. Cu un pașaport eliberat la Paris, la 27 septembrie 1850, „au nom de Sa Majesté l'Empereur des Ottomans”, în primăvara lui 1852, pleacă la Constantinopol, de aici, la Galați și încearcă să pătrundă în Țara Românească, însă autoritățile nu-i permit, deși e bolnav și vrea să o vadă pe mama sa, în vârstă și bolnavă. Medicii îi sfătuiesc să se stabilească în Italia, unde clima e mult mai blândă. Trece prin Malta, Napoli și se stabilește la Palermo, în Sicilia, la hotelul „Alla Trinacria”. Moare la Palermo de tuberculoză la vârsta de 33 de ani. În 1977, antropologul Cantemir Rîșcuția a făcut parte dintr-o delegație română plecată la Palermo pentru a descoperi locul în care se spunea ca ar fi înmormântat Bălcescu. Totul pornise de la mărturia unui marin, care credea ca trupul românului mort în exil se afla în galeria de mumii a călugărilor capucini. Rîșcuția a analizat 2.000 de schelete, dar nici unul nu se potrivea trăsăturilor lui Nicolae Bălcescu. Într-un final, au aflat că românul fusese înmormântat într-un osuar de onoare al capucinilor, loc sigilat în urma unei epidemii de holeră. Trupul lui Nicolae Bălcescu nu a mai fost scos la lumină. Ideologii comunismului românesc, sprijinindu-se pe unele lucrări ale lui Karl Marx, îl considerau pe

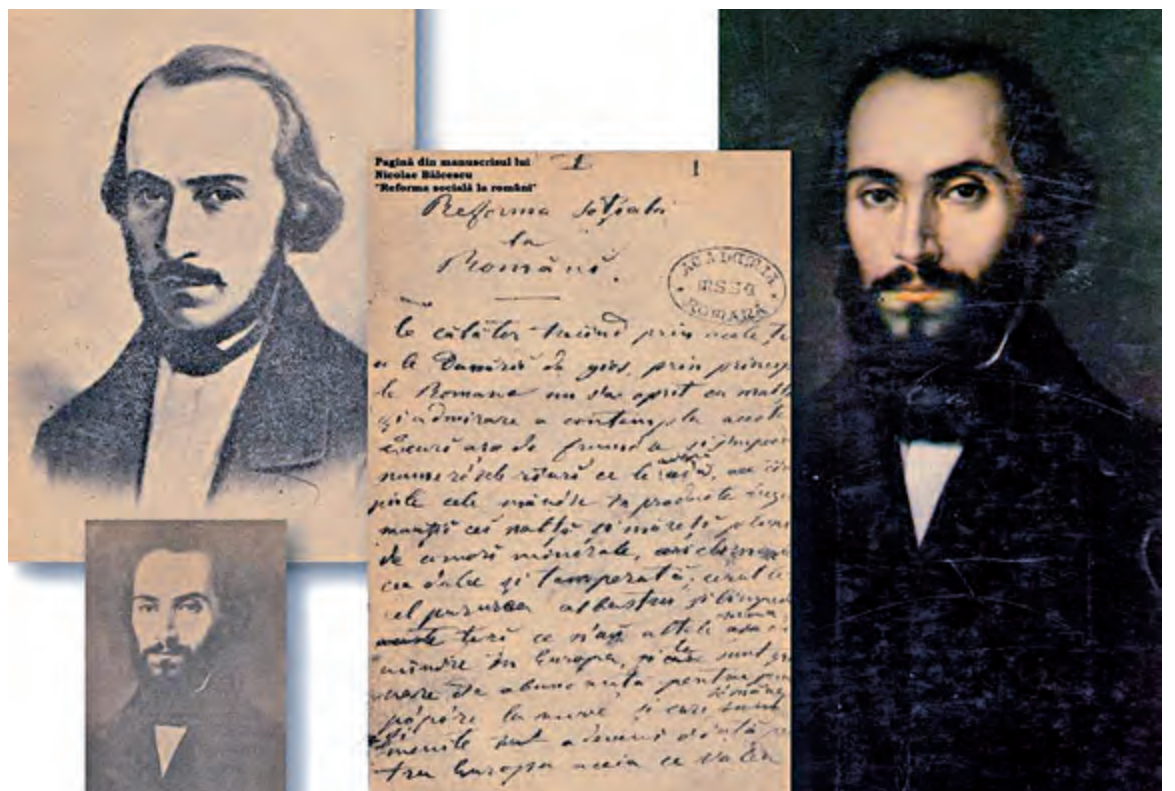
Nicolae Bălcescu drept un precursor al comunismului român. După instaurarea regimului comunist în România, pentru sublinierea personalității lui Nicolae Bălcescu în calitate de înaintaș al ideologiei comuniste, au fost emise, pe rând, trei bancnote care aveau gravată efigia pașoptistului: este vorba despre bancnotele cu valoarea nominală de 1.000 de lei, din emisiunea 1950, precum și de cele cu valoarea nominală de 100 de lei, din emisiunile 1952 și 1966. Peste 10 localități rurale, precum și străzi și instituții de învățământ din România comunistă au primit numele lui Nicolae Bălcescu, în memoria revoluționarului pașoptist. Iată un exemplu de caracterizare făcută de ideologia comunistă lui Nicolae Bălcescu: „Nicolae Bălcescu este figura cea mai luminoasă a revoluției de la 1848. E tipul revoluționarului care, înțelegând mersul istoriei, și-a dat seama că adevărata revoluție trebuie să se sprijine pe forța poporului, să-i exprime năzuințele și drepturile. Bolnav de ftizie, având de îndurat lipsurile și greutățile exilului, în preajma ultimei sale călătorii spre țărmurile cu climă blândă ale Mediteranei, unde își va da sfârșitul, Nicolae Bălcescu ne apare în acest portret (Portretul lui Nicolae Bălcescu realizat de Gheorghe Tăttărăscu în 1851, n.n.) cu fruntea vastă de gânditor, dominată de

Surse:
wikipedia.org; biblacad.ro;
memorialulbalcescu.ro;
historia.ro;
enciclopediaromaniei.ro;
radioromaniacultural.ro;
bnro.ro; armyacademy.ro

focul privirii, cu ochii mari, pătrunzători, care exprimă o adâncă viață interioară. Acest portret, de o mare sobrietate, nu ne transmite numai imaginea personajului, ci și admirația pictorului pentru adevăratul conducător al revoluției de la 1848. Lucrat cu măiestrie, portretul exprimă personalitatea vastă de gânditor și de luptător al lui Nicolae Bălcescu și se înscrie în galeria portretelor psihologice de seamă din istoria picturii noastre.”

Personalitatea lui Bălcescu în Ilfov

În Județul Ilfov personalitatea lui Nicolae Bălcescu a fost pusă în valoare prin denumirea Liceului Tehnologic „Nicolae Bălcescu”, din Voluntari (Bd. Voluntari 94-98). Ca fapt istoric, în anul 1968 comuna Nicolae Bălcescu (din județul Călărași) a revenit la județul Ilfov, reînființat. O reorganizare administrativă regională a dus apoi la transferarea comunei la județul Călărași, în anul 1981. Există un bust al lui Nicolae Bălcescu la Mogoșoaia, care intră în competența Centrului Cultural Palatele Brâncovenesti al Primăriei Capitalei. Mai sunt străzi din Ilfov ce poartă numele marelui revoluționar - În Pasărea, Pantelimon, Dobroești, Brănești, Tunari, Otopeni, Cernica și Voluntari. Nicolae Bălcescu se înscrie în galeria marilor personalități ale națiunii române, fiind un vizionar printre fruntașii generației care a condus la constituirea României moderne la 1859 și mai târziu la proclamarea Statului Național Unitar Român în 1918. Iată cum amintirea marele revoluționar Nicolae Bălcescu este prezentă și pe meleaguri ilfovene încărcate de istorie, acum, la 201 ani de la nașterea sa. ■

19 mai. Ziua pictorilor și data nașterii pictorului ION ȚUCULESCU

Artele au fost așezate la loc de cinste în viața cetății din totdeauna. Astfel, și artele plastice își au locul lor ales printre acestea. Așa că, în „luna florilor” și „a cerceilor din cireșe” se marchează în fiecare an, la 19 mai, „Ziua Pictorilor”. În această zi îi omagiem pe cei care, prin talentul și efortul lor creator, prin perspectiva pe care ne-au deschis-o către o altă lume, mai colorată și poate altfel ordonată, ne poartă pașii pe nouri, către soare.

Aceasta este și ziua în care s-a născut Ion Țuculescu (1910-1962), pictor reprezentativ pentru spiritul românesc.

Numele lui era necunoscut până când a izbucnit exploziv în primăvara lui 1965, odată cu neuitata retrospectivă postumă, care a situat publicul pe negândite în fața unuia dintre marii pictori europeni ai epocii de după război. Ion Țuculescu s-a născut la 19 mai 1910 la Craiova, provenit dintr-o familie de intelectuali. Urmează cursurile Colegiului Național „Carol I” din Craiova, unde în orele de desen primește primele îndrumări de la profesorul său Eugen Ciolac, de la care a aflat o parte din tainele picturii.

Prima expoziție la care a fost remarcată prezența „pictorului diletant Ion Țuculescu” - alături

de a fratelui său Șerban - este organizată în 1925, în sala de recepții a Palatului Administrativ al județului Dolj. În 1934 se apucă de pictură la sugestia și insistențele soției sale, fără să cunoască mai nimic despre acest domeniu. Deși apreciat pentru talentul artistic, Țuculescu nu se va îndrepta către o școală superioară cu profil artistic, ci se înscrie la Facultatea de Științe Naturale a Universității din București, pe care o va absolvi în 1936.

Profesor în cadrul Seminarului Teologic al Mănăstirii Cernica din Ilfov

În perioada anilor 1936-1937 este profesor în cadrul Seminarului Teologic al Mănăstirii Cernica din Ilfov. Aici l-a cunoscut pe pictorul Octavian Angheluță. În paralel frecventează Facultatea de Medicină, obținând doctoratul în 1939, cu calificativul „Magna cum laude”.

Deși se dedicase studiului, Ion Țuculescu continuă să picteze și are prima expoziție personală în 1938, în sala Ateneului Român din București. Până în 1960 participă la mai multe expoziții colective, expune la Salonul Oficial în 1941 și 1945, deschide șapte expoziții personale în clădirea Ateneului Român. Dacă medicina nu l-a solicitat prea mult, cu excepția anilor de război, când fiind medic militar uimește prin devotament și abnegație,

biologia devine celălalt pol al existenței sale, în calitate de cercetător științific la Academia Română, zilele și nopțile împărțindu-le între paleta de pictor și microscop. Pictura a învățat-o ca autodidact și distanța de la primele sale tablouri până la cele din epoca maturității a parcurs-o muncind cu înverșunare disperată. Deși a fost prezent în viața artistică fără întrerupere, opera lui a rămas aproape fără ecou, adevăratele sale dimensiuni vădindu-se abia în anii când nu mai expune, claustrat în locuința lui, unde materia lui plastică avea să se cristalizeze orbitor după îndelungate și misterioase mutații.

În vara lui 1962 o boală neiertătoare îl doboară. Este înmormântat în cimitirul mănăstirii Cernica, în cavoul familiei Galaction. Postum, pictura lui Țuculescu provoacă o revelație uluitoare, descoperindu-se un mare artist al cărui nume, în timpul vieții, n-a depășit surâsul îngăduitor al unei admirații palide.

Un „expresionist întârziat de extracție impresionistă”

Tablourile sunt acum expuse în nenumărate expoziții organizate în țară și străinătate. Pictura lui Țuculescu frappează prin excepționala ei forță cromatică, culorile sale obligă însă să se vorbească mai curând despre magia decât despre violența lor.

Astfel încât nu este hazardat să se spună că avem de a face cu un „expresionist întârziat de extracție impresionistă”, oricât de paradoxal ar părea această afirmație. În realitate opera lui Țuculescu este produsul unic al unui artist original de geniu, care tocmai prin aceasta se refuză oricărei încadrări artificiale. Creația lui Ion Țuculescu se grupează în cicluri de lucrări cu subiecte inspirate din realitate și prezentate în imagini simbolice: prima ar fi „Faza folclorică”, desfășurată în perioada 1947-1956. Ion Țuculescu a descoperit și a pus în valoare sugestiile artei populare în domeniul decorativ. A urmat „Faza decorativ-abstractă”. Aceasta este un ciclu în care acordul cromatic definit de raportul albastru-oranj face să anticipeze evoluția artistică a pictorului din ultima perioadă a creației sale. Reprezentativă pentru această fază este lucrarea „Marina cu fluturi oranj”. Ultima ar fi „Faza neagră”, care face parte din perioada simbolic-abstractă de creație a pictorului, fază în care motivul ochilor apare cu prioritate și devine definitiv. Astfel, ochiul care este considerat partea cea mai expresivă a feței umane, devine la el un laitmotiv simbolic-fantastic și pictural, într-o viziune total personală. Cele mai importante lucrări de acest gen sunt: „Ochii demiurgului”, „Ochi călători”, și altele. Negrul nu mai este folosit ca fundal, ci are o funcție substanțială ce potențează prin contrast culorile calde. Despre acesta, personalitățile epocii au ținut să menționeze următoarele: „Pictura lui Țuculescu surprinde prin excepționala ei forță cromatică, prin insolitul raporturilor de culoare, prin intensitățile care ni se imprimă obsesiv pe retină.” (A. Baconsky, 1972). Sau „Ion Țuculescu a pictat până în ultima clipă, credincios țelului său, lăsând în urma lui o operă trainică și cutezătoare, cu care, în anii următori, poporul nostru se va mândri tot mai mult, cum s-a petrecut și cu opera lui Constantin Brâncuși. Biruința lui Țuculescu este mare și pilduitoare, fiindcă este una dintre acele biruințe mari și pilduitoare de după moarte care, din timp în timp, ne zguduie conștiințele și îmbogățesc tezaurul spiritual al omenirii.”

(Geo Bogza, extrase din „Timpul începutului”). De asemenea „baza stilului său de neconfundat va fi o contaminare neobișnuită și fericită a elementelor naturaliste și fantastice, de realitate și de abstracție, motive vii, folclorice și de rafinate începuturi literare. Forța imaginației sale, temperamentul vulcanic, libertatea și spontaneitatea în pictură, sensurile filosofice și mitice legate de originile folclorului, i-au conferit originalitatea artistică, un sens umanist întregii creații și un prestigiu valoric, care l-au situat printre fruntașii artei românești și universale.” (Lorenza Trucchi, în „Fiera Litteraria”).

În lipsa unor studii de specialitate, Ion Țuculescu s-a format profundând tehnica unor maeștri ai picturii românești sau universale. A făcut dese călătorii de studii în Franța, Elveția, Grecia sau Italia, decisivă fiind întâlnirea cu arta lui Van Gogh, cu prilejul retrospectivei de la Paris, din 1937. Fascinat de arta arhaică autohtonă, s-a inspirat cu precădere din filonul popular românesc, pe care-l interpretează într-o manieră proprie, cu tente expresioniste, care-l înscriu astfel în marele circuit universal al valorilor. Printre expozițiile personale se numără cele din 1938, 1939, 1941-1943, 1946, 1947, 1965 (retrospectivă) de la București și, în același an, de la Iași, Craiova, Timișoara, Constanța, Sibiu, Târgu Mureș, Cluj și Brașov. În 1960, a participat la Expoziția de Stat a Artelor Plastice, cu lucrarea „Interior țărănesc”, și la expoziția „Imagini Dobrogene”, cu lucrarea „Interior la Mangalia”. Dintre operele reprezentative ale creației sale amintim: „Interior țărănesc”, „Portretul bunicului” (expresionism); „Albăstrele de câmp”, „Triplu autoportret”, „Compoziție cu 2 fazani”, „Drama folclorică”, „Peisaj cu lac”, „Autoportret pe fond galben”, „Turc cu șalvari roz” (perioada folclorică); „Ochi călători”, „Pasiune”, „Metamorfoza”, „Pană de păun”, „Răsărit de soare”, „Totem solar”, „Ochi verzi”, „Totem sub copac”, „Ruginile toamnei”, „Opoziție”, „Urmă”, „Copii în grădină”, „Peisaj cu țărânci”, „Peisaj din Grecia”, „Birja la Costinești”, „Spre larg”, „Accente negre”, „Fecioara cu Pruncul”, „Circuite”, „Vieți multiple” (perioada totemică). Privite insistent, picturile lui Ion Țuculescu vorbesc despre autorul lor, dar și despre un mod de înțelegere a lumii și de mângâiere a sufletului uman prin atingere suavă a culorilor. ■

Surse: ziarulunirea.ro; radiatoromaniacultural.ro; vremeanova.ro; ziare.com; wikipedia.org; ziarulmetropolis.ro; worldpress.com; editiadedimineata.ro; destepti.ro; identitatea.ro; muzeulbucurestiului.ro

George V. GRIGORE

Țigănești - Piscu - Țigănești: 600 de ani de istorie

La 25 aprilie 2020 la Țigănești, în Republica Moldova, ar fi fost sărbătoare cu adunare mare, veselie și horă, pentru că s-au împlinit 600 de ani de la prima atestare documentară a satului. Țigăneștiul este menționat alături de alte nouă sate într-un uric domnesc de la Alexandru cel Bun, din 1420, care întărea proprietățile vornicului Oană, ctitor la Humorul Vechi și personaj de vază în Sfatul Domnesc.

Iată aici un fragment din cuvintele voievodului: „Din mila lui Dumnezeu, noi, Alexandru voievod, domn al Țării Moldovei. Facem cunoscut, cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră și credincios boier, pan Oană vornic, a slujit mai înainte sfântărașărilor noștri înaintași cu dreaptă și credincioasă slujbă, iar astăzi ne slujește nouă cu dreaptă și credincioasă slujbă. De aceea, noi, văzând dreapta și credincioasă lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat în țara noastră, în Moldova, satele anume: Corneștii și Miclăușeștii și Loznova și Săcărenii și Vornicenii și Dumeștii și Țigăneștii și Lavreștii și Sadova și Homiceștii. Toate acestea să-i fie de la noi uric, cu tot venitul lor, lui și copiilor lui

și nepoților lui și strănepoților lui și răs-strănepoților lui și întregului lui neam, cine se va alege cel mai apropiat, neclintit niciodată, în vecii vecilor. (...) Și în acest hotar să-și întemeieze prisăci, câte va putea să întemeieze. Și îi întărim hotarele vechi, pe unde au folosit din veac“. Familia Scripcariu din Piscu (Ciolpani,

Ilfov) și toți colaboratorii lor, printre care ne numărăm și noi, cei de la Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, vă transmitem pe această cale următorul mesaj: „De răs-strănepoții Vornicului Oană nu mai știm nimic, dar Țigăneștiul nostru drag a dăinuit. Nu știm câte prisăci vor fi fost pe aceste dealuri, dar știm că țigăneștenii au fost ca albinele, căci aici s-au făcut nenumărate oale de lut, ale căror forme au răzbit peste timpuri, din tată în fiu, până la noi. Dragi țigăneșteni, vă trimitem gândurile noastre cele mai bune la această zi mare. 600 de ani în documente, este un fapt cu care nu se pot lăuda prea multe sate din spațiul românesc.... Să duceți sănătoși istoria mai departe!“

George V. GRIGORE

Țigănești-Piscu-Țigănești este un proiect realizat de Asociația Gaspar, Baltasar & Melchior/ Școala de la Piscu în colaborare cu Primăria și Gimnaziul Țigănești/ Strășeni, Rep. Moldova, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău, Muzeul Național al Țăranului Român, Primaria Ciolpani și Seneca AntiCafe. ■

George V. GRIGORE

Din patrimoniul rural, material și imaterial al Ilfovului Brănești. Marii meseriași în arta fierăriei

Atelierul de fierărie („Fierăria“) era odinioară nelipsit din niciun sat, dar astăzi meșteșugul de fierar este pe cale de dispariție (și) în județul nostru. S-au împușinat caii, dar s-au înmulțit magazinele de bricolaj. Fierarii au îmbătrânit și privesc lung în urmă, la vremurile când toți aveau nevoie de ei. Rămân atelierele - și ele puține - care ar putea deveni locuri de ucenicit și de descoperit, dacă ne-am da seama de marele potențial educațional și creativ al acestei meserii aproape uitate. În locul loviturilor repetitive de ciocan și al suflului vioi a foalelor, acum este liniște. În locul jerbelor de scânteie și al cărbunilor încinși, acum au rămas doar urme întunecate de funingine. Echipa celor de la Piscu, pornită pentru inventarierea patrimoniului rural, material și imaterial, din județul Ilfov, a descoperit recent un atelier de fierar în comuna Brănești. Andone Lazăr, văzând fotografia, ne spune: „Cred că este fierăria lu' Nea Stănică de lângă piața din Brănești! Frate cu nea Velicu fieraru din Ferentari str Guriță Ilie! Mari meseriași în arta fierăriei!“ Nea Stănică, nea Velicu, iar acum... ■

George V. GRIGORE

Ctitori ilfoveni:

Papa Greceanu și doamna Elina, străbunii voievodului Constantin Brâncoveanu

Echipa celor de la Piscu, pornită pentru inventarierea patrimoniului rural, material și imaterial, din județul Ilfov, au redescoperit în 2019 frumusețea picturilor de la Mănăstirea Sitaru - Balamuci. Aici tronează chipurile ctitorilor Papa Greceanu și doamna lui Elina, străbunii voievodului Constantin Brâncoveanu, de pe partea bunicii sale paterne, Păuna.

În prima jumătate a secolului al XVII-lea, aceștia ridicau mănăstire de piatră, în locul unui schit de lemn, așezată pe o insulă de atunci a Ialomiței, din Codrii Vlăsiei, unde exista deja de mult timp viață pustnicească. Diaconul sirian Paul de Alep, călător în Țările

Române, poposea în 1657 la această mănăstire, pe care azi o numim Sitaru sau Balamuci și nota următoarele: „(...) ne-am oprit seara, când am ajuns la o mănăstire cu hramul Sfântul Nicolae (...). Este așezată pe malul unui râu și ai crede că ar fi chiar râul Alep, atât de argintii și de dulci sunt apele și atât de dese sunt rândurile de sălcii care cresc pe malurile sale.“

Astăzi apele s-au retras, iar insula s-a integrat uscatului împădurit. Mănăstirea se ridică la fel de semeată, iar picturile sale restaurate și conservate par la fel de luminoase și colorate ca la începuturi. ■

ARC ÎN TIMP: DRUMURI DE IERI ȘI DE AZI (1920-2020)

Drumul Brăneștilor către și dinsper București - Șoseaua Pantelimon în apropierea bisericii din orașul Pantelimon

Satul Pantelimon șiu șoseaua ce-l străbate, pavată în prezent cu piatră cubică, în dreapta păpurișul și mlaștinile ce vor fi secate pe locul lor să se facă un mare ștrand (scăldătoare) modernă. ■

prof. Marius-Ovidiu Sebe

Cursuri de formare în domeniul „Tehnologii digitale: aplicații și instrumente digitale de învățare online“

✍ profesor metodist Marius-Ovidiu SEBE, profesor metodist Simona LUCA

Casa Corpului Didactic Ilfov s-a adaptat din mers la noile cerințe impuse de transferul activităților de învățare în mediul online, răspunzând prompt unei necesități urgente de formare a deprinderilor de utilizare a instrumentelor de comunicare la distanță a cadrelor didactice. Au fost inițiate stagii de formare având ca scop instruirea în utilizarea unor instrumente de comunicare la distanță și a unor platforme de învățare. Județul a fost împărțit în două mari grupe: nord și sud. Grupa de Nord a desfășurat stagii de formare privind instruirea în utilizarea platformei Google Classroom, grup ținută cadre didactice din învățământul gimnazial și liceal - formator fiind Dan-Dumitru Nicolau - și a platformei ClassDojo, grup ținută cadre didactice din învățământul preșcolar și primar, formatori fiind Paula Mirea Paula și Gabriela Luminița Zegrea. Grupele Sud / Nord au abordat o tematică vastă care a

cuprins cinci module: **Modul 1** - Predarea - învățarea - evaluarea la distanță - experiențe și practici în județul Ilfov, **Modul 2** - Platforme de învățare și comunicare - facilități și limite. Exemple: Google Classroom, Zoom, Meet, **Modul 3** - Realizare de conținut digital atractiv și eficient pentru învățarea la distanță - aplicații strategii de concepere, **Modul 4** - Structura pedagogică a proiectării, realizării și evaluării lecției în învățarea la distanță și **Modul 5** - Aspecte psihologice, pedagogice și sistemice în învățarea la distanță, învățarea digitală. Formatoare în această grupă sunt Alina Iuliana Căprărescu, Veronica Apostol, Simona Luca, Luminița Gabriela Zegrea, Maria Boboc, sub coordonarea doamnei prof. metodist Simona Luca. În gupa de Sud partener de

formare este CJARE Ilfov.

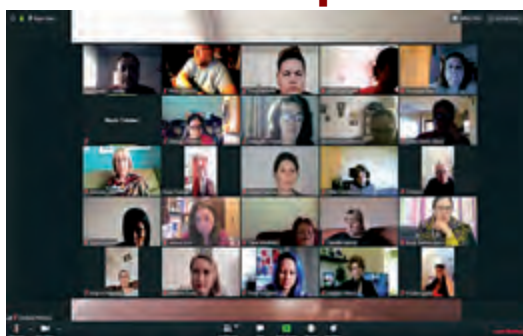
De-a lungul acestei complexe formări, cadrele didactice ilfovene nu doar au căpătat noi informații și competențe din sfera digitală, dar au schimbat experiențe și bune practici legate de „viața” digitală, această perioadă complet atipică din viața noastră. În această perioadă s-au înscris la stagii de formare care s-au încheiat sau sunt în curs de formare la nivelul întregului județ un număr record de aproximativ 300 de cadre didactice. ■

✍ profesor metodist Marius-Ovidiu SEBE

Programe de formare și activități derulate de CCD Ilfov în perioada pandemiei

Ca urmare a noilor condiții impuse de pandemia COVID 19 și a transferului activităților de învățare în mediul online, Casa Corpului Didactic Ilfov și-a adaptat oferta de formare,

răspunzând astfel unei nevoi acute de formare a cadrelor didactice în domeniul instrumentelor și strategiilor de învățare la distanță. În această perioadă s-au derulat o serie de cursuri și activități de formare menite să vină în sprijinul cadrelor didactice.

1. Învățarea la distanță: Experiențe de bună practică privind desfășurarea procesului de predare-învățare-evaluare în mediul online este titlul unui colocviu online care s-a desfășurat la 8 mai. Activitatea s-a bucurat de un deosebit interes, nu doar în județul Ilfov. Au participat 76 de cadre didactice din Ilfov, Buzău, Ialomița, Bacău, Dâmbovița, Prahova și municipiul București. S-au urmărit diseminarea exemplarelor de bună practică privind învățarea la distanță și prezentarea de alternative de comunicare la distanță în școlile care nu dispun de platforme de învățare.

Au participat cadre didactice care și-au împărtășit din exemplele personale de bună practică, dar și cadre didactice care au dorit să cunoască din experiența colegilor. Moderatorul întâlnirii virtuale a fost profesorul metodist Marius-Ovidiu Sebe. Au susținut prezentări Anca Marilena Tănase, de la Școala Gimnazială „Gheorghe Corneliu” Domnești - „Aplicația Zoom în învățământul preșcolar”, Paula Mirea de la Școala Gimnazială nr.1 Buftea - „ClassDojo-platformă și Wordwall - creare de jocuri educaționale”, Coca Codreanu, directorul Școlii Gimnaziale nr. 1 Tunari - „Echipa virtuală”, Luminița Gabriela Zegrea de la Liceul Teoretic „Alexandru Rosetti” Vidra - „Materiale prietenoase cu WordArt, Autodraw, Padlet!”, Monica Stoica de la Școala Gimnazială „Andrei Mureșanu” Ploiești - „Instrumente digitale pentru predarea online sau la distanță: Book Creator și Screencastify”, Anișoara Niță de la Școala Gimnazială nr. 1 Brănești - „Instrumente Web 2.0: strategii și sfaturi practice în învățarea la distanță”, Cristina Sin și Marius Bogdan de la Școala Gimnazială nr. 1 Pantelimon - „Instrumente digitale și învățarea la distanță”, Maarius-Ovidiu Sebe, Casa Corpului Didactic Ilfov - „Blogul de geografie”.

2. Cafeneaua ideilor. Soluții și idei privind derularea procesului educațional o dată cu reluarea activităților școlare. În data de 12 mai, Casa Corpului Didactic Ilfov a organizat o dezbatere online, deschisă atât cadrelor didactice, cât și directorilor de unități școlare, având ca scop un schimb de idei și soluții privind derularea procesului educațional o dată cu reluarea activităților școlare. Temele de reflecție ale dezbaterii au fost identificarea riscurilor privind desfășurarea activităților școlare în noile condiții, măsuri de prevenire a riscurilor precum și identificarea nevoii de resurse umane, materiale și procedurale privind asigurarea unei distanțări în incinta unității de învățământ.

Participanții și-au împărtășit opiniile personale și au identificat împreună riscuri, dar și măsuri de prevenție și resursele umane, materiale și procedurale necesare derulării în maximă siguranță a activităților școlare cu clasele terminale începând cu data de 2 iunie. ■

Echipa digitală

✍ prof. metodist Simona LUCA

Înainte de izbucnirea pandemiei globale cu noul Coronavirus (denumit COVID-19), lumea se confrunta deja cu o criză legată de învățare, așa cum o demonstrează nivelurile ridicate privind Sărăcia din Educație (engl. Learning Poverty). Răspândirea virusului a adus și multe perturbări ale vieții normale, iar 160 de țări au decis închiderea temporară a școlilor, ceea ce poate accentua problemele educaționale, inclusiv a proiectelor de mobilitate centrate pe educație. În același timp însă, orice problemă poate fi privită și ca o oportunitate. În ceea ce privește proiectele europene în care Casa Corpului Didactic Ilfov este implicată, actuala pandemie este un bun prilej pentru experimentarea învățământului la distanță și însușirea unor bune practici, inclusiv internaționale, în această direcție.

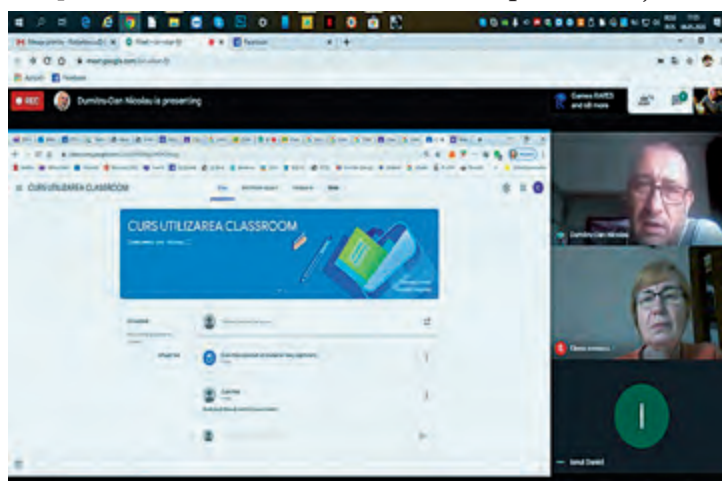
Upgrade E-ADULTS - 2019

Proiectul de parteneriat Erasmus+ Upgrade E-Adults își propune să colecteze și să extindă bunele practici la nivel european în domeniul formării prin resurse la distanță, în special prin utilizarea rețelelor sociale aplicate în lumea muncii adulților defavorizați. Participanții vor face parte dintr-un transfer de know-how european în domeniul

abordărilor digitale de învățare între centrele de educație pentru adulți și diverse centre de formare și vor beneficia de un program de formare a formatorilor care îi va abilita pe aceștia cu competențe necesare în munca digitală cu adulții defavorizați.

În perioada 1-4 decembrie 2019, echipa CCD Ilfov, dr. Florin Petrescu și prof. Simona Luca, a participat la prima întâlnire de proiect, la coordonatori, Hodina H. din Pelhrimov - Cehia, alături de parteneri din Grecia (IED), Suedia (Nordic European Mobility), Italia (Petit Pas), Letonia (Latvijas Disleksijas biedriba), Spania (ACD LA HOYA) În prezent CCD Ilfov derulează o cercetare complexă vizând două aspecte:

- ✓ **Un Show-case digital pentru furnizori de cursuri (companii și asociații-ONG-uri)** Cursuri pe internet și pe social media în România, iar cele mai reprezentative experiențe de bune practici în învățarea la distanță pentru adulți defavorizați vor fi incluse în Studiul european realizat în toate țările parteneriatului - prezentarea pe un poster-fișă.
- ✓ **Excelență în integrare socială prin internet și social media pentru ONG-uri și centre de formare pentru adulți.**

Pe 30 iunie va avea loc Gala

- *Excelență în formare și integrare socială prin resurse digitale - on-line cu decernarea premiilor și trofeelor și biletele în „avionul promovării europene”.*

CASE Care Skills Escalator 2019

CASE este un proiect Erasmus+, Educația Adulților coordonat de Municipality din Linköping, Suedia, având ca parteneri Spania, România, Letonia și UK - Scoția. Dintre activitățile care vor fi derulate prin acest proiect:

- ✓ Un studiu în țările partenere privind serviciile de îngrijire oferite persoanelor cu demență în fiecare dintre regiunile partenere, cu deficiențe de personal și de competențe, în domeniul asistenței sociale și medicale.
- ✓ Dezvoltarea unei platforme transnaționale de Elearning cuprinzând resurse inovatoare digitale și audiovizuale digitale online care va oferi acces flexibil adulților din sectorul de îngrijire care lucrează cu persoane cu demență în regiunile partenere.
- ✓ Dezvoltarea unui program de instruire online pentru personalul de îngrijire care lucrează cu persoane cu demență, împreună cu un program pentru mentori la locul de muncă.
- ✓ Pilotarea programelor de instruire și a resurselor de învățare cu personalul de îngrijire din fiecare regiune parteneră.
- ✓ Dezvoltarea unui „Set de instrumente pentru îngrijirea demenței” care va fi adaptat ca program de consiliere a persoanelor cu dizabilități mentale adaptat pentru profesorii care lucrează cu părinți/elevi cu această problematică. ■